

Н. С. Вагіна

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри математики
nastvah@ukr.net

В. В. Ачкан

кандидат педагогічних наук, доцент,
докторант кафедри професійної освіти,
Бердянський державний педагогічний університет,
м. Бердянськ
v_achkan@ukr.net

ПРИНЦИП НАСТУПНОСТІ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ

Сьогодні, коли місією освіти є підготовка людини, яка здатна жити і плідно діяти в глобалізованому, інтегрованому світі, швидко адаптуючись в умовах, що постійно змінюються, значимість освітніх інновацій неухильно зростає, що має відбиватися не лише в інноваційній політиці держави та в освітньому менеджменті, але і в діяльності безпосередніх провідників цієї політики на рівні навчальної предметної взаємодії, тобто вчителів, що підносить роль формування в них готовності до нововведень та відповідних фахових компетентностей (І. Акуленко, В. Бевз, М. Жалдак, Л. Коваль, С. Скворцова, Ю. Триус, В. Химинець, В. Швець та ін.).

З історії розвитку вітчизняної шкільної математичної освіти відомі приклади, коли при збереженні змісту підготовки новаторські методики від самого початку втілення ідеї передбачали цілковиту зміну майже всіх елементів методичної системи навчання (авторська система навчання математики В. Шаталова, семестрово-залікова система, технологія концентрованого навчання тощо). Проте, як показує практика, найчастіше інноваційна діяльність вчителя математики розгортається поступово, потребуючи від нього науково-теоретичних знань, ретельного продумування місця впроваджуваної новації в навчальному процесі, оцінювання її можливого впливу на трансформацію (модифікацію або збереження, пряме успадкування) інших його компонентів та креативних рішень, які б дозволяли досягти максимального ефекту, що не може не привертати увагу вчителів-дослідників до ролі дотримання принципу наступності в загальному

комплексі пошукових дій. На нашу думку, цей висновок логічно погоджується з сучасними науковими поглядами щодо:

- інноваційної педагогічної технології, якщо під цим поняттям розуміти «цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів» [2 та ін.];
- складових життєвого циклу інновації: етапів її зародження, втілення та розвитку, становлення традиції, руйнації чи видозміни усталеної традиції з переходом на якісно новий рівень на основі просування нових ідей та створення нових технологій.

Підтвердженнями наведеного вище можуть слугувати приклади розвитку технологій оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-баловою шкалою, електронного тестування (від використання з цією метою MS Excel, різноманітних тестових оболонок, до організації проходження тестування за допомогою ресурсів Інтернету, в форматі он-лайн), які за останнє десятиріччя за ступенем опрацювання та поширення в шкільній практиці подолали шлях від новації до традиції.

Широкі можливості для інноваційної діяльності вчителя математики відкриває перспектива створення інформаційного освітнього простору, web-орієнтованих систем комп'ютерної математики, технологій мобільного навчання [1]. При цьому вирішення стратегічних задач переходу до нових моделей організації математичної освіти з позицій реалізації як принципу наступності, так наявних передумов, зумовлює необхідність прийняття таких тактичних інноваційних рішень, що засновуються на визначенні прийомів і способів системного використання найновіших програмних засобів і комп'ютерних пристроїв й однозначно запобігають появі "псевдоновацій". Зупинимось на останньому детальніше.

Помітною тенденцією останнього часу є оснащення шкільних навчальних кабінетів інтерактивними дошками SMART Board, але технології використання на уроках математики цих функціонально потужних мультимедійних засобів ще не набули достатнього розвитку для повноцінної реалізації розвивальних цілей навчання та оновлення навчального процесу в цілому. Як показує проведений нами аналіз,

основними суб'єктивними причинами цього явища є: відсутність належного ставлення до підвищення інформаційної ємності навчального матеріалу, комплексного, комбінованого використання навчального відео, роботи в комп'ютерних середовищах Power Point, GRAN, DG, GeoGebra та ін.; автоматичне перенесення окремих організаційних форм без урахування їх можливого перетворення, що актуалізує проблему якості підготовки вчителів математики до інноваційної діяльності в системах вищої педагогічної та післядипломної освіти.

Література

1. Триус Ю.В. Інноваційні інформаційні технології у навчанні математичних дисциплін. – [Електронний ресурс]. – [Текст]. – Режим доступу: <http://readera.org/article/innovatsiyni-informatsiyni-tekhnohohiye-u-navchanni-matematyechnyekh-dyestsyeplin-10172083.html>

2. Химинець В.В. Інновації. Україна. Інноваційна освітня діяльність. – [Електронний ресурс]. – [Текст]. – Режим доступу: http://healthy-society.com.ua/index.php?catid=35:2011-04-19-08-30-36&id=714:2012-01-02-com_content&view=article

Анотація. Вагіна Н.С., Ачкан В.В. Принцип наступності в інноваційній діяльності вчителя математики. В тезах доповіді обґрунтовуються роль та напрями реалізації принципу наступності в інноваційній діяльності вчителя математики.

Ключові слова: інноваційна діяльність учителя математики, принцип наступності.

Аннотация. Вагина Н.С., Ачкан В.В. Принцип преемственности в инновационной деятельности учителя математики. В тезисах доклада обосновывается роль и направления реализации принципа преемственности в инновационной деятельности учителя математики.

Ключевые слова: инновационная деятельность учителя математики, принцип преемственности.

Annotation. N. Vahina, V. Achkan. The principle of continuity in the innovation activities of Math teacher. In the theses of the report substantiates the role and directions of the implementation of the principle of continuity in the innovation of mathematics teachers.

Keywords: innovation activities of Math teacher, the principle of continuity.